

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē bālakāṇḍē

॥ daśamaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ daśamaḥ sargaḥ ॥

ṛṣyaśṛṅgasyāṅgadēśa āgamaṇaṃ śāntayā saha vivāhaśca

sumantraścōditō rājñā
prōvācēdaṃ vacastadā |
yatharṣyaśṛṅgastvānītō
yēnōpāyēna mantribhiḥ |
tanmē nigaditaṃ sarvaṃ
śṛṇu mē mantribhiḥ saha || 1.10.1 ||

rōmapādamuvācēdaṃ
sahāmātyaḥ purōhitaḥ |
upāyō nirapāyō'ya -
masmābhirabhicintitaḥ || 1.10.2 ||

ṛṣyaśṛṅgō vanacara -
stapaḥsvādhyāyasaṃyutaḥ |
anabhijñastu nārīṇāṃ
viṣayāṇāṃ sukhasya ca || 1.10.3 ||

indriyārthairabhimatai -
rnaracittapramāthibhiḥ |

puramānāyayiṣyāmaḥ

kṣipraṃ cādhyavasīyatām || 1.10.4 ||

gaṇikāstatra gacchantu

rūpavatyaḥ svalaṅkṛtāḥ |

pralōbhya vividhōpāyai -

rānēṣyantīha satkṛtāḥ || 1.10.5 ||

śrutvā tathēti rājā ca

pratyuvāca purōhitam |

purōhitō mantriṇaśca

tadā cakruśca tē tathā || 1.10.6 ||

vāramukhyāstu tacchrutvā

vanam praviviśurmahat |

āśramasyāvidūrē'smin

yatnam kurvanti darśanē || 1.10.7 ||

ṛṣēḥ putrasya dhīrasya

nityamāśramavāsinaḥ |

pituḥ sa nityasantuṣṭō

nāticakrāma cāśramāt || 1.10.8 ||

na tēna janmaprabhṛti

drṣṭapūrvam tapasvinā |

strī vā pumān vā yaccānyat

sattvam nagararāṣṭrajam || 1.10.9 ||

tataḥ kadācit tam dēśa -

mājagāma yadṛcchayā |

vibhāṇḍakasutastatra

tāścāpaśyad varāṅganāḥ || 1.10.10 ||

tāścitravēṣāḥ pramadā

gāyantyō madhurasvaram |

ṛṣiputramupāgamyā

sarvā vacanamabruvan || 1.10.11 ||

kastvaṃ kiṃ vartasē brahma -

jñātumicchāmahē vayam |

ēkastvaṃ vijanē dūrē

vanē carasi śaṃsa naḥ || 1.10.12 ||

adr̥ṣṭarūpāstāstēna

kāmyarūpā vanē striyaḥ |

hārdāttasya matirjātā

ākhyātuṃ pitaraṃ svakam || 1.10.13 ||

pitā vibhāṇḍakō'smākaṃ

tasyāhaṃ suta aurasaḥ |

ṛṣyaśṛṅga iti khyātaṃ

nāma karma ca mē bhuvi || 1.10.14 ||

ihāśramapadō'smākaṃ

samīpē śubhadarśanāḥ |

kariṣyē vō'tra pūjāṃ vai

sarvēṣāṃ vidhipūrvakam || 1.10.15 ||

ṛṣiputravacaḥ śrutvā

sarvāsāṃ matirāsa vai |

tadāśramapadaṃ draṣṭuṃ

jagmuḥ sarvāstatō'ṅganāḥ || 1.10.16 ||

gatānāṃ tu tataḥ pūjā -

mṛṣiputraścakāra ha |

idamardhyamidaṃ pādya -

midam mūlaṃ phalaṃ ca naḥ || 1.10.17 ||

pratigrhya tu tāṃ pūjāṃ

sarvā ēva samutsukāḥ |

ṛṣērbhītāśca śīghraṃ tu

gamanāya matiṃ dadhuḥ || 1.10.18 ||

asmākamapi mukhyāni

phalānīmāni hē dvija |

grhāṇa vipra bhadraṃ tē

bhakṣayasva ca mā ciraṃ || 1.10.19 ||

tatastāstaṃ samāliṅgya

sarvā harṣasamanvitāḥ |

mōdakān pradadustasmai

bhakṣyāṃśca vividhāñchubhān || 1.10.20 ||

tāni cāsvādya tējasvī

phalānīti sma manyatē |

anāsvāditapūrvāṇi

vanē nityanivāsinām || 1.10.21 ||

āpṛcchya ca tadā vipraṃ

vratacaryāṃ nivēdya ca |

gacchanti smāpadēśāttā
bhītāstasya pituḥ striyaḥ || 1.10.22 ||

gatāsu tāsu sarvāsu
kāśyapasyātmajō dvijaḥ |
asvasthahṛdayaścāsīd
duḥkhācca parivartatē || 1.10.23 ||

tatō'parēdyustaṁ dēśa -
mājagāma sa vīryavān |
vibhāṇḍakasutaḥ śrīmān
manasācintayanmuhuh || 1.10.24 ||

manōjñā yatra tā dṛṣṭā
vāramukhyāḥ svalaṅkṛtāḥ |
dṛṣṭvaiva ca tatō vipra -
māyāntaṁ hr̥ṣṭamānasāḥ || 1.10.25 ||

upasṛtya tataḥ sarvā -
stāstamūcuridaṁ vacaḥ |
ēhyāśramapadaṁ saumya
asmākamiti cābruvan || 1.10.26 ||

citrāṇyatra bahūni syu -
rmūlāni ca phalāni ca |
tatrāpyēṣa viśēṣēṇa
vidhirhi bhavitā dhruvam || 1.10.27 ||

śrutvā tu vacanaṁ tāsāṁ
sarvāsāṁ hṛdayaṅgamam |

gamanāya matiṃ cakrē

taṃ ca ninyustathā striyaḥ || 1.10.28 ||

tatra cānīyamānē tu

viprē tasmin mahātmani |

vavarṣa sahasā dēvō

jagat prahlādayaṃstadā || 1.10.29 ||

varṣēṇaivāgataṃ vipraṃ

tāpasam sa narādhipaḥ |

pratyudgamyā munim prahvaḥ

śirasā ca mahim gataḥ || 1.10.30 ||

arghyaṃ ca pradadau tasmai

nyāyataḥ susamāhitaḥ |

vavrē prasādaṃ viprēndrā -

nmā vipraṃ manyurāviśēt || 1.10.31 ||

antaḥpuraṃ pravēśyāsmāi

kanyāṃ dattvā yathāvidhi |

śāntāṃ śāntēna manasā

rājā harṣamavāpa saḥ || 1.10.32 ||

ēvaṃ sa nyavasat tatra

sarvakāmaiḥ supūjitaḥ |

ṛṣyaśṛṅgō mahātējāḥ

śāntayā saha bhāryayā || 1.10.33 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye

bālakāṇḍē daśamaḥ sargaḥ ||